

Sygn. akt I C 270/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Wioletta Sychniak

Protokolant: sekretarz sądowy Paulina Janducha

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2021 roku w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w K.

przeciwko A. S.

o zapłatę

1. umarza postępowanie w części dotyczącej zapłaty kwoty 400 (czteryście) złotych;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od powoda (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w K. na rzecz pozwanej A. S. kwotę 917 (dziewięćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 270/20

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym 11 października 2019 roku w elektronicznym postępowaniu upominawczym (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w K. wniósł o zasądzenie od A. S. kwoty 2493,12 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów sądowych i procesowych.

Powód wyjaśnił, że 15 października 2018 roku zawarł z Pozwaną umowę o limit zadłużenia nr (...). Umowa została wypowiedziana z uwagi na brak zwrotu środków pieniężnych przez Pozwaną. W związku z tym do zapłaty pozostaje:

- kapitał – 3557,97 zł,

- prowizje i opłaty – 234,36 zł,

- odsetki kapitałowe w wysokości wskazanej umową, naliczone od dnia zawarcia umowy do jej wypowiedzenia - 197,44 zł,

- skapitalizowane odsetki ustawowe za opóźnienie naliczone od terminu wymagalności roszczenia do dnia poprzedzającego wytoczenie powództwa - 103,35 zł.

/pozew k. 4–5/

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie wydał w dniu 20 listopada 2019 roku nakaz zapłaty, uwzględniając powództwo w całości.

/nakaz zapłaty k.7/

Pozwana skutecznie wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty. Wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od Powoda na jej rzecz kosztów procesu. Zakwestionowała dochodzone roszczenie co do zasady i co do wysokości; zakwestionowała legitymację czynną po stronie Powoda i podniosła zarzut przedawnienia. ***/sprzeciw k.8, 101/***

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2019 roku Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi. ***/postanowienie k.11/***

W piśmie przygotowawczym złożonym 16 czerwca 2020 roku Powód sprostował datę zawarcia umowy nr (...) wskazując, że nastąpiło to 15 maja 2008 roku. Równocześnie wniósł o dopuszczenie dowodów z szeregu dokumentów, które załączył do pisma, w tym:

- wypowiedzenie umowy Konta Komfort nr (...),
- wezwanie do zapłaty kwoty 3234,20 złotych z tytułu umowy nr (...) z dnia 15 października 2018 roku;
- wezwanie do zapłaty 142,69 złotych z tytułu zaległości występujących na dzień 19.12.2018 r. na Koncie Komfort;
- zestawienie wyciągów z rachunku nr (...);
- rozliczenie odsetek umownych dla umowy nr (...);
- wykaz dla umowy (...).

/pismo procesowe z załącznikami k. 51-90/

W piśmie przygotowawczym złożonym 3 września 2020 roku Powód ograniczył powództwo w zakresie kwoty 400 złotych i wniósł o zasądzenie kwoty 2093,12 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz kosztami procesu.

Powód wyjaśnił, że umowa (...) z dnia 10 czerwca 1999 roku jest ewidencjonowana w systemie bankowym również pod numerem (...). Odnosząc się do zarzutów Pozwanej, podkreślił, że strona powodowa złożyła sporządzone dla umowy nr 7100200550822590 wykazy: wpłat, naliczania odsetek umownych, naliczania odsetek za zwłokę oraz historie rachunku, które pozostają w relacji spójności z wysokością dochodzonego roszczenia.

/pismo procesowe k.109 – 113/

Pozwana, pomimo dokumentów przedstawionych przez stronę powodową, konsekwentnie wносиła o oddalenie powództwa. Domagała się, by Powód przedstawił rozliczenie wpłat przez nią dokonanych ze wskazaniem sposobu ich księgowania oraz przedstawienia szczegółowego wyliczenia roszczenia dochodzonego pozwem, w tym odsetek. Zgłosiła szereg zarzutów:

- przedawnienia w związku z dochodzeniem roszczenia z umowy zawartej w 2008 roku,
- braku udowodnienia doręczenia skutecznego doręczenia jej wypowiedzenia umowy,
- braku doręczenia jej wezwania w trybie art. 75 c prawa bankowego;
- braku udowodnienia wysokości roszczenia.

/pisma procesowe k. 92-94, 126-127/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 czerwca 1999 roku A. S. zawarła z Bankiem (...) SA umowę o limit zadłużenia do umowy rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowego nr (...).

/umowa k.115, załączniki do wniosku o przyznanie limitu k. 148-121, wniosek o zwiększenie limitu k. 122, zaświadczenia k. 117, 124, opinia zespołu kredytów k. 123/

W dniu 15 maja 2008 roku A. S. zawarła z (...) Bankiem (...) S.A. aneks do umowy o limit zadłużenia nr (...). Kwota przyznanego limitu została ustalona na 3600 złotych. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy możliwością z automatycznego przedłużenia na kolejne 12 miesięcy, jeśli posiadacz konta prawidłowo i terminowo będzie wywiązywał się z wszelkich zobowiązań wobec banku. Oprocentowanie limitu zadłużenia było zmienne; w dniu zawarcia umowy wynosiło 17% w stosunku rocznym.

Zgodnie z pkt. 15 aneksu, wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy o prowadzenie konta traktowane jest jako wypowiedzenie umowy o limit zadłużenia w koncie, a posiadacz konta jest zobowiązany do spłaty zadłużenia w okresie wypowiedzenia.

/aneks do umowy k.53 – 56, ogólne warunki udzielania i spłaty limitu zadłużenia w koncie k. 65/

Pismem z dnia 19 grudnia 2018 roku Bank wezwał A. S. do zapłaty kwoty 142,69 zł w terminie 14 dni od otrzymania wezwania przed wypowiedzeniem umowy. Z wezwania wynika, że zadłużenie powstało na Koncie Komfort, a kwota wskazana w wezwaniu stanowi zaległość na dzień 19 grudnia 2018 roku. Wezwanie zostało dostarczone 3 stycznia 2019 roku.

/wezwanie do zapłaty k.62, potwierdzenie odbioru przesyłki k.63 – 64/

Pismem z dnia 26 lutego 2019 roku (...) Bank (...) S.A. wypowiedział umowę **Konta Komfort nr (...)** wraz z udostępnionymi usługami, kartą płatniczą oraz limitem zadłużenia w koncie z uwagi na utrzymanie niedozwolonego przekroczenia salda przez Pozwaną. Bank wypowiedział umowę z zachowaniem 2 – miesięcznego terminu wypowiedzenia i wezwał do zapłaty kwoty 3 906,26 złotych. Przesyłkę doręczono 15 marca 2019 roku.

/wypowiedzenie umowy k.57, potwierdzenie odbioru przesyłki k.58 – 59/

W dniu 3 lipca 2019 roku zostało sporządzone pismo przez (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W., działającej w imieniu (...) Banku (...) S.A., w którym wezwano Pozwaną do zapłaty kwoty 3234,20 zł, która wynikającej z umowy (o limit zadłużenia) (...) z dnia 15 października 2018 roku. Na wskazaną kwotę składały się: kapitał - 2757,97 zł, odsetki od zadłużenia przeterminowanego - 241,87 zł i opłaty bankowe - 234,36 zł.

/wezwanie do zapłaty z załącznikiem k. 60-61/

Pozwana dokonywała operacji na rachunku (...). Na dzień 25 maja 2018 roku stan na rachunku wynosił -3655,82 zł, w tym 128,96 zł z tytułu zaległej prowizji. ***/operacje na rachunku k.75 – 86/***

Powód naliczył odsetki umowne dla umowy nr (...) za okres od 16 października 2018 r. do 10 października 2019 r. – 311,15 zł.

Powód naliczył odsetki za zwłokę dla umowy nr (...) za okres od 28 grudnia 2018 r. do 16 maja 2019 r. – 2,57 zł.

Ze sporządzonego przez Powoda wykazu dla umowy nr (...) wynika, kwota spłaty wyniosła ogółem 2042,03 złotych, po jej uwzględnieniu saldo kapitału – 1557,97 złotych. ***/przedstawione wyliczenia k.87, 88, 90/***

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy odnotować, że w niniejszej sprawie, z mocy art. 11 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r.,

poz. 1469), stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu obowiązującym przed 7 listopada 2019 roku. Jak bowiem stanowi wskazany powyżej przepis, sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoznawane w elektronicznym postępowaniu upominawczym - do czasu zakończenia postępowania w danej instancji podlegają rozpoznaniu zgodnie z przepisami, w brzmieniu dotychczasowym. Do tej kategorii należy rozpoznawana sprawa z uwagi na fakt, że pozew został wniesiony w dniu 12 października 2019 roku w elektronicznym postępowaniu upominawczym, a następnie postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie z 12 grudnia 2019 r. została przekazana do rozpoznania tutejszemu Sądowi jako sądowi właściwości ogólnej pozwanego.

W piśmie przygotowawczym złożonym 3 września 2020 roku Powód ograniczył powództwo w zakresie kwoty 400 złotych i wniósł o zasądzenie kwoty 2093,12 złotych. To „ograniczenie” Sąd potraktował jako częściowe cofnięcie pozwu, mając na uwadze, że w związku z tym Powód dochodził kwoty odpowiednio niższej.

Sąd uznał częściowe cofnięcie pozwu za skuteczne, wprawdzie nastąpiło bez zrzeczenia się roszczenia, ale przed rozpoczęciem rozprawy i tym samym nie wymagało zgody Pozwanej (art. 203 § 1 k.p.c.). Cofnięcie to nie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego, ani nie zmierza do obejścia prawa, ponieważ jest powodowane spłatą dochodzonego roszczenia. Nie zachodzą więc przesłanki niedopuszczalności cofnięcia pozwu, o których mowa w art. 203 § 4 k.p.c. Mając to na uwadze, Sąd na podstawie art. 355 k.p.c. umorzył postępowanie.

W pozostałej części powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione.

Przypomnieć należy też, że w myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że powód, jako strona inicjująca proces, jest obowiązany do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułował swe roszczenie. Zadaniem sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/ 6-7/76). Dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów i nie może zarzucać nieuzasadnionego uniemożliwienia wykazania jej praw.

Jak trafnie stwierdził Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 23 kwietnia 2018 roku w sprawie I AGa 81/18: zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar przedstawiania materiału dowodowego spoczywa na stronach, przy czym jest on powiązany z potrzebą osiągnięcia określonych skutków prawnych. Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, traci więc korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem.

Przenosząc powyższe uwagi o charakterze ogólnym na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie budzą wątpliwości, a Powódka nie udowodniła swojego roszczenia. Strona powodowa przedstawiła bowiem dokumenty i wyczerpania, które dotyczyły różnych umów.

W pozwie strona powodowa powoływała się na umowę nr (...), zawartą 15 października 2018 roku. Następnie, w piśmie procesowym z dnia 16 czerwca 2020 roku sprostowała datę umowy na 15 maja 2008 roku, a w piśmie z 3 września 2020 roku – różny sposób zapisywania numeru umowy. Złożone dokumenty w postaci umowy o limit

zadłużenia do umowy rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowego, aneksu do tej umowy, wezwania do zapłaty i wypowiedzenia Konta Komfort potwierdzają, że strony łączyła taka umowa, a Powód podejmował czynności w celu jej wypowiedzenia. Zostały przedłożone wydruki ze stron Poczty Polskiej SA potwierdzające doręczenie przesyłek w postaci wezwania do zapłaty i wypowiedzenia umowy. Jednak Pozwana zaprzeczyła, aby je otrzymała. W ocenie Sądu, przedstawione wydruki niewątpliwie wskazują, że przesyłki zostały doręczone, ale nie potwierdzają, że skierowano je na adres Pozwanej (tzn., że zostały doręczone na adres wskazany w pismach), ani komu je dręczono. Wobec zakwestionowania skuteczności wypowiedzenia umowy, rzeczą Powoda było udowodnienie nie tylko tego, że przesyłki wysłano, ale również, że skierowano je prawidłowo do Pozwanej. Powód nie złożył dowodów doręczenia, zatem nie udowodnił skuteczności wypowiedzenia umowy, a tym samym samej zasady powództwa.

Co więcej, nie została również udowodniona wysokość dochodzonej kwoty. Wbrew argumentacji Powoda, wykazy wpłat, naliczania odsetek umownych, naliczania odsetek za zwłokę oraz historia rachunku nie „pozostają w relacji spójności z wysokością dochodzonego roszczenia”. Wyliczenia, które przedstawił Powód nie dotyczą bowiem umowy o limit zadłużenia w Koncie Komfort. Dotyczą one umowy nr (...), co do której brak jakichkolwiek dokumentów, więc nie wiadomo, czy dotyczyła stron niniejszego sporu. Być może dotyczyła umowy o limit zadłużenia zawartej 15 października 2018 roku, której dotyczyło wezwania sformułowane przez (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W.. Przedstawione przez Powoda wyliczenia na k. 87, 88 i 90 nie zgadzają się z wyliczeniem przedstawionym w pozwie i nie są spójne z operacjami na rachunku, znajdującymi się na k. 75- 86. W oparciu o dowody zaoferowane przez Powoda nie da się sprawdzić poprawności wyliczenia kwoty dochodzonej pozwem, a wysokość roszczenia także jest pomiędzy stronami sporna. Biorąc pod uwagę, że już w pozwie Powód pomylił datę zawarcia umowy, to w sumie nie wiadomo, z której umowy chciał dochodzić roszczenia (wyliczenia z k. 90 bardziej odpowiadają uzasadnieniu pozwu niż operacje z rachunku, którego historię Powód przedstawił). Nadto w piśmie z dnia 3 września 2020 roku mowa jeszcze o innej umowie, o nr (...).

Podsumowując: Powód nie sprostął ciężącemu na nim ciężarowi dowodu i nie udowodnił, że kwota dochodzona w niniejszej sprawie rzeczywiście mu się należy od Pozwanej z tytułu rozwiązania umowy o limit zadłużenia nr (...). Powyższe czyni zbędnym szczegółowe odnoszenie się do zarzutów Pozwanej, w tym zarzutu przedawnienia. Możliwie to jest po ustaleniu, że dochodzone roszczenie istnieje w wysokości dochodzonej przez stronę powodową i należy się od strony pozwanej, co w niniejszej sprawie nie ma miejsca.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Powództwo zostało oddalone w części, a w części cofnięte. Powód wskazywał, że cofnięcie było powodowane częściową zapłatą. Jednak w realiach rozpoznawanej sprawy Powoda należy uznać za przegrywającego sprawę w całości. Powództwo nie zostało udowodnione, a Powód nie przedłożył żadnego dokumentu potwierdzającego, że dokonana zapłata dotyczyła roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie, ani kiedy została dokonana. Mając to na uwadze, Sąd obciążył Powoda obowiązkiem zwrotu Pozwanej kosztów procesu, na które złożyły się:

- koszty zastępstwa adwokata - 900 zł (zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z 22 października 2015 r.),

- opłata od pełnomocnictwa - 17 zł.